

Prima instanță: Judecătoria Bălți (sediul Sîngerei) (jud. I. Popescu)

Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți (jud. I. Grosu, A. Garbuz, A. Ciobanu)

DECIZIE

23 iunie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios
administrativ al Curții Supreme de Justiție

În componența:

Președintele ședinței, judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Galina Stratulat

Iurie Bejenaru

examinând recursul declarat de către Ciugureanu Valentin, Popa Ivan, Matei Mihail, Crețu Mihail, Munteanu Elena, Turcu Anastasia, Ciugureanu Maria, Mahu Iacob, Sava Roman, Androni Ivan, Surdu Tamara, Surdu Timofei, reprezentați de avocatul Dumitriu Valeriu și recursul declarat de către Sofroni Mihail, Zgureanu Gheorghe, Popa Axenia și Buruiană Olga, reprezentați de avocatul Dumitriu Valeriu,

în cauza civilă la cererea depusă de Moldeavanu Nelli cu privire la recunoașterea valabilității tranzacției de vânzare-cumpărare a bunurilor imobile,

împotriva încheierilor din 05 aprilie 2021 a Curții de Apel Bălți, prin care a fost restituită cererea de apel depusă de Sofroni Mihail, Zgureanu Gheorghe, Popa Axenia și Buruiană Olga împotriva hotărârii din 16 februarie 2021 a Judecătoriei Bălți (Sîngerei) și restituită cererea de apel depusă de Ciugureanu Valentin, Popa Ivan, Matei Mihail, Crețu Mihail, Munteanu Elena, Turcu Anastasia, Ciugureanu Maria, Mahu Iacob, Sava Roman, Androni Ivan, Surdu Tamara, Surdu Timofei împotriva hotărârii din 16 februarie 2021 a Judecătoriei Bălți (Sîngerei),

c o n s t a t ă :

La 19 iunie 2012, Moldoveanu Nelli s-a adresat cu cerere cu privire la recunoașterea valabilității tranzacției de vânzare-cumpărare și recunoașterea dreptului de proprietate asupra terenurilor de pământ încheiată între Moldoveanu Nelli și deținătorii de cotă parte asupra terenurilor.

Prin hotărârea din 09 iulie 2012 a Judecătoriei Sîngerei a fost declarată valabilă vânzarea-cumpărarea terenurilor de pământ din s. Dumbrăvița încheiată între Moldoveanu Nelli și deținătorii de cotă parte și a fost recunoscut dreptul de

proprietate a lui Moldovanu Nelli asupra terenurilor în cauză.

La 11 martie 2020, Uglea Nicolae, prin intermediul avocatului său, Valeriu Dumitru a depus o cerere de revizuire a hotărârii Judecătoriei Sîngerei din 09 iulie 2012.

Prin încheierea din 21 mai 2020 a Judecătoriei Bălți (sediul Sîngerei) a fost admisă cererea de revizuire și a fost casată hotărârea Judecătoriei Sîngerei din 09 iulie 2012, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a lui Moldoveanu Nelli privind recunoașterea valabilității tranzacției de vânzare-cumpărare a bunurilor imobile.

Prin hotărârea din 16 februarie 2021 a Judecătoriei Bălți (sediul Sîngerei) cererea a fost admisă, s-a declarat valabilă vânzarea-cumpărarea terenurilor de pământ din s. Dumbrăvița încheiată între Moldoveanu Nelli și deținătorii de cotă parte și a recunoaște dreptul de proprietate a lui Moldovanu Nelli asupra terenurilor în cauză.

La 05 februarie 2021, avocatul Valeriu Dumitriu în interesele lui Ciugureanu Valentin, Popa Ivan, Matei Mihail, Crețu Mihail, Munteanu Elena, Turcu Anastasia, Ciugureanu Maria, Mahu Iacob, Sava Roman, Androni Ivan, Surdu Tamara, Surdu Timofei, Sofroni Mihail, Zgureanu Gheorghe, Popa Axenia și Buruiană Olga a depus o cerere de apel împotriva hotărârii primei instanțe solicitând casarea acesteia cu emiterea unei noi hotărâri prin care cererea să fie respinsă.

Prin încheierea din 05 aprilie a Curții de Apel Bălți, a fost restituită cererea de apel depusă de Ciugureanu Valentin, Popa Ivan, Matei Mihail, Crețu Mihail, Munteanu Elena, Turcu Anastasia, Ciugureanu Maria, Mahu Iacob, Sava Roman, Androni Ivan, Surdu Tamara, Surdu Timofei împotriva hotărârii din 16 februarie 2021 a Judecătoriei Bălți (Sîngerei), ca fiind depusă de o persoană care nu este în drept să declare apel.

Prin încheierea din 05 aprilie a Curții de Apel Bălți, a fost restituită cererea de apel depusă de Sofroni Mihail, Zgureanu Gheorghe, Popa Axenia și Buruiană Olga împotriva hotărârii din 16 februarie 2021 a Judecătoriei Bălți (Sîngerei), ca fiind depusă de o persoană care nu este în drept să declare apel.

La 27 aprilie 2020 (prin poștă electronică), Ciugureanu Valentin, Popa Ivan, Matei Mihail, Crețu Mihail, Munteanu Elena, Turcu Anastasia, Ciugureanu Maria, Mahu Iacob, Sava Roman, Androni Ivan, Surdu Tamara, Surdu Timofei, reprezentați de avocatul Dumitriu Valeriu, au declarat recurs împotriva încheierii din 05 aprilie 2021 a Curții de Apel Bălți, solicitând casarea acesteia și remiterea cauzei în instanța de apel.

În motivarea recursului a indicat că opinia instanței de apel precum că avocatul nu are împuterniciri de a reprezenta pe Ciugureanu Valentin, Popa Ivan, Matei Mihail, Crețu Mihail, Munteanu Elena, Turcu Anastasia, Ciugureanu Maria, Mahu Iacob, Sava Roman, Androni Ivan, Surdu Tamara, Surdu Timofei este pripită, or prin procurile anexate la materialele cauzei, apelanții l-au împuternicit pe Uglea

Nicolae să-i reprezinte și să semneze contract cu avocat, iar neincluderea fizică pe toți în mandatul avocatului nu înseamnă lipsa împuternicirilor.

La fel, la 27 aprilie 2021 (prin poștă electronică), Sofroni Mihail, Zgureanu Gheorghe, Popa Axenia și Buruiană Olga, reprezentați de avocatul Dumitriu Valeriu, au declarat recurs împotriva încheierii din 05 aprilie 2021 a Curții de Apel Bălți, solicitând casarea acesteia și remiterea cauzei în instanța de apel.

În motivarea recursului a indicat că opinia instanței de apel precum că avocatul nu are împuterniciri de a reprezenta pe Sofroni Mihail, Zgureanu Gheorghe, Popa Axenia și Buruiană Olga este pripită, or cererea depusă de Uglea Nicolae cu privire la faptul că contractul cu avocatul Dumitriu Valeriu a fost reziliat nu corespunde realității și este lipsită de probe. Astfel, avocatul a declarat pe propria răspundere că contractul de asistență juridică este valabil și produce efecte.

În conformitate cu art. 425 al Codului de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Având în vedere că încheierea Curții de Apel Bălți a fost pronunțată la 05 aprilie 2021, recepționată de avocatul Dumitriu Valeriu la 16 aprilie 2021, iar recursurile au fost declarate la 27 aprilie 2021, instanța de recurs consideră că recurenții s-au conformat prevederilor legale și au declarat recurs în termen.

Conform art. 426 alin. (3) al Codului de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copieii certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului în raport cu cele invocate în recurs și prevederile legale, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursurile declarate de Ciugureanu Valentin, Popa Ivan, Matei Mihail, Crețu Mihail, Munteanu Elena, Turcu Anastasia, Ciugureanu Maria, Mahu Iacob, Sava Roman, Androni Ivan, Surdu Tamara, Surdu Timofei, reprezentați de avocatul Dumitriu Valeriu și de către Sofroni Mihail, Zgureanu Gheorghe, Popa Axenia și Buruiană Olga, reprezentați de avocatul Dumitriu Valeriu, urmează a fi admise din următoarele motive.

În conformitate cu art. 427 lit. b) al Codului de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, restituind spre rejudecare problema soluționată prin încheierea casată.

Instanța de recurs reiterează că prin încheierile din 05 aprilie 2021 a Curții de Apel Bălți, au fost restituite apelurile declarate de către Ciugureanu Valentin, Popa Ivan, Matei Mihail, Crețu Mihail, Munteanu Elena, Turcu Anastasia, Ciugureanu Maria, Mahu Iacob, Sava Roman, Androni Ivan, Surdu Tamara, Surdu Timofei, Sofroni Mihail, Zgureanu Gheorghe, Popa Axenia și Buruiană Olga, reprezentați de avocatul Dumitriu Valeriu, ca fiind depuse de o persoană care nu este

în drept să declare apel.

În susținerea soluției sale, instanța de apel a reținut că declarând apel în interesele lui Ciugureanu Valentin, Popa Ivan, Matei Mihail, Crețu Mihail, Munteanu Elena, Turcu Anastasia, Ciugureanu Maria, Mahu Iacob, Sava Roman, Androni Ivan, Surdu Tamara, Surdu Timofei, avocatul Dumitriu Valeriu urma să anexeze dovada împuternicirilor, fapt care nu a avut loc, și în consecință acesta nu are împuterniciri de a reprezenta persoanele menționate. Totodată, în privința apelului depus de Sofroni Mihail, Zgureanu Gheorghe, Popa Axenia și Buruiană Olga, instanța de apel a concluzionat că și acesta a fost depus de avocatul Dumitriu Valeriu fără ca ultimul să aibă împuternicirile de rigoare, or la materialele cauzei a fost anexată o declarație a lui Uglea Nicolae cu privire la rezilierea contractului cu avocatul numit.

Colegiul menționează că potrivit art. 368 al Codului de procedură civilă, dacă cererea de apel *nu întrunește condițiile prevăzute la art. 364 și 365* și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel, în termen de 10 zile de la repartizarea dosarului, *dispune printr-o încheiere*, fără înștiințarea participanților la proces, *să nu se dea curs cererii*, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor. Dacă apelantul îndeplinește în termen indicațiile din încheierea judecătorească, apelul se consideră depus la data prezentării inițiale.

Totodată, potrivit prevederilor art. 365 alin. (3) al Codului de procedură civilă, cererea de apel se semnează de apelant sau de reprezentantul său. În ultimul caz, la cerere *se anexează documentul, legalizat în modul stabilit, care certifică împuternicirile reprezentantului dacă în dosar lipsește o astfel de împuternicire*.

Raportând norma legală la speța dedusă justiției, Colegiul conchide că instanța de apel nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată și ca urmare nu a fost în drept să restituie apelul în temeiul art. 369 alin. (1) lit. d) al Codului de procedură civilă, ci urma să emită o încheiere în corespundere cu prevederile art. 368 al aceluiași cod.

La caz, instanța de apel, în situația în care avea dubii cu privire la împuternicirile acordate avocatului, urma să-i solicite actele confirmative și doar în cazul neîndeplinirii indicațiilor instanței, să restituie recursurile. Astfel, instanța de apel aplicând o sancțiune procesuală mai drastică fără a avea un temei legal, a admis o ingerință în dreptul recurenților de acces la instanță. Colegiul reiterează, că dreptul de acces la un tribunal constituie un element inerent al tuturor garanțiilor procedurale prevăzute în Convenție.

Dreptul fiecărei persoane de a avea acces la justiție se completează cu obligația statului de a facilita accesul. Statul este ținut să asigure oricărei persoane toate facilitățile rezonabile de drept și de fapt pentru a accede la instanță. Drepturile fundamentale trebuie garantate într-o manieră concretă și reală, iar nu iluzorie și teoretică. Imposibilitatea concretă de sesizare a unei instanțe de către persoana interesată constituie o încălcare a dreptului acesteia de acces la justiție (*cauza Airey vs. Irlanda*).

Luând în considerație cele indicate mai sus, Colegiul ajunge la concluzia că cererile de recurs împotriva încheierilor din 05 aprilie 2021 a Curții de Apel Bălți, urmează a fi admise, casate încheierile recurate, cu remiterea cauzei la rejudecare în același complet la etapa de primire a cererii de apel.

Ținând cont de cele expuse și în temeiul art. 427 lit. b), art. 428 ale Codului de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de către Ciugureanu Valentin, Popa Ivan, Matei Mihail, Crețu Mihail, Munteanu Elena, Turcu Anastasia, Ciugureanu Maria, Mahu Iacob, Sava Roman, Androni Ivan, Surdu Tamara, Surdu Timofei, reprezentați de avocatul Dumitriu Valeriu.

Se admite recursul declarat de către Sofroni Mihail, Zgureanu Gheorghe, Popa Axenia și Buruiană Olga, reprezentați de avocatul Dumitriu Valeriu.

Se casează încheierea din 05 aprilie 2021 a Curții de Apel Bălți, prin care a fost restituită cererea de apel depusă de Ciugureanu Valentin, Popa Ivan, Matei Mihail, Crețu Mihail, Munteanu Elena, Turcu Anastasia, Ciugureanu Maria, Mahu Iacob, Sava Roman, Androni Ivan, Surdu Tamara, Surdu Timofei împotriva hotărârii din 16 februarie 2021 a Judecătorei Bălți (Sîngerei).

Se casează încheierea din 05 aprilie 2021 a Curții de Apel Bălți, prin care a fost restituită cererea de apel depusă de Sofroni Mihail, Zgureanu Gheorghe, Popa Axenia și Buruiană Olga împotriva hotărârii din 16 februarie 2021 a Judecătorei Bălți (Sîngerei) și se remite cauza spre rejudecare la Curtea de Apel Bălți, în același complet de judecată la etapa de punere pe rol a cererii de apel.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței

Svetlana Filincova

Judecători

Galina Stratulat

Iurie Bejenaru